Fravalg og studieskift på de videregående uddannelser

Kortlægning af frafald, studieskift og mønstre i studieskift

EVA
DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Fravalg og studieskift på de videregående uddannelser

1	Resumé	4
2	Indledning	8
2.1	Datagrundlag	8
2.2	Projektets organisering	8
3	Hvor mange gennemfører, og hvor mange stopper?	9
3.1	Hver tredje studerende falder fra	9
3.2	53 % gennemfører på normeret tid	9
3.3	Størstedelen af frafaldet sker i løbet af de første to år	11
4	Studieskift og frafald	12
4.1	1 ud af 8 optagne falder fra uden at starte på en ny, videregående uddannelse	12
4.2	2 ud af 3 frafaldne starter ny uddannelse inden for tre år	13
4.3	8 ud af 10, der falder fra en universitetsuddannelse, påbegynder anden uddannelse inden for tre år	14
5	Hvilke uddannelsesskift foretager de studerende?	15
5.1	Halvdelen af studieskifterne skifter uddannelsessektor	15
5.2	Studieskiftere, som skifter til anden uddannelse, bliver ofte i samme by	17
5.3	Studieskiftere, som skifter til samme uddannelse, søger enten mod København eller uden for de store byer	18
	Appendiks A – Metodiske definitioner	19

1 Resumé

Denne rapport handler om frafald og studieskift på de videregående uddannelser. Rapporten undersøger, hvor stor en andel af de unge, som startede på en videregående uddannelse i 2013, som siden er faldet fra. Rapporten undersøger også, hvor mange af dem, der er faldet fra, som er startet på nye uddannelser, og som kan karakteriseres som studieskiftere. Endelig kortlægger rapporten hvor stor en andel af studieskifterne, som skifter mellem sektorer og hvilke geografiske mønstre, der er i de unges studieskift. I rapporten defineres de tre sektorer som universitetsbacheloruddannelser (herefter universitetsuddannelser), professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser.

Relevans, faglig kontekst og målgruppe

Relevans

Frafald og mulighederne for at nedbringe dette er temaer, som fylder meget i debatten om videregående uddannelser, bl.a. fordi der er mange omkostninger forbundet med frafald, både for de studerende, som beslutter sig for at afbryde uddannelsen, for uddannelsesinstitutionerne og for samfundet, idet udgifterne til Statens Uddannelsesstøtte (SU) og de videregående uddannelser samlet set er ganske omfattende. For både den enkelte og på samfundsniveau afhænger omkostningerne dog i høj grad af, om det lykkedes for de frafaldne at gennemføre en anden videregående uddannelse frem for at få en uddannelse på et lavere niveau eller slet ingen kompetencegivende uddannelse.[1] I forlængelse heraf er det relevant at undersøge hvor stor en andel af de studerende, som starter på en ny uddannelse, efter de er falder fra, ligesom det er interessant at afdække mønstrene i, hvilke uddannelser de frafaldne starter på efterfølgende.

Faglig kontekst

Der er er foretaget mange opgørelser af niveauet af frafald på de videregående uddannelser, og der er generelt stor opmærksomhed på hvor mange studerende, der ender med at falde fra. Der er dog færre analyser, som undersøger, hvor mange der skifter til en anden uddannelse efterfølgende, eller hvilke skift der sker inden for samme område, mellem sektorer og mellem forskellige geografiske områder.[2]

1 EVA har fx tidligere vist, at det at gennemføre en videregående uddannelse betydeligt mindsker risikoen for at modtage offentlig forsørgelse sammenlignet med at gennemføre en uddannelse på et lavere niveau. Se *Mindsker uddannelse sandsynligheden for at modtage offentlig forsørgelse?* (EVA. (2019). Lokaliseret 23. marts 2021 på: https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-06/Mindsker%20uddannelse%20sandsynligheden%20for%20at%20modtage%20offentlig%20fors%C3%B8rgelse_01.pdf).

2 Dette notat udgør en undtagelse, men forholder sig til emnet på et meget overordnet niveau: *Hver fjerde studerende på de videregående uddannelser falder fra* (Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2017). Lokaliseret 23. marts 2021 på: https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2017/filer/analysenotat-frafald-pa-de-videregaende-uddannelser.pdf).

Målgruppe

Rapporten er især relevant for medarbejdere på de videregående uddannelser samt beslutningstagere på *policy*-niveau, der arbejder med at nedbringe frafaldet på de videregående uddannelser. Men rapporten henvender sig også til en bredere kreds, som interesserer sig for udviklingen og styringen af de videregående uddannelser.

Resultater

Hver tredje optagne studerende falder fra

Rapporten viser, at hver tredje (34 %) af de studerende, der påbegyndte en videregående uddannelse i 2013, er faldet fra deres uddannelse seks år efter. Flest falder fra universitetsuddannelserne (37 %), og færrest falder fra professionsbacheloruddannelser (31 %). På erhvervsakademiuddannelserne falder 33 % fra.

Størstedelen af frafaldet sker i løbet af de første to år på uddannelsen, hvor 27 % samlet set falder fra. I denne periode er frafaldsandelen højest på erhvervsakademiuddannelserne, mens den efter tre år er højere på universitetsuddannelserne. Resultaterne passer nogenlunde med tidligere opgørelser.[3]

Af de påbegyndte studerende, så gennemfører lidt over halvdelen (53 %) uddannelsen inden for normeret tid, mens 12 % gennemfører uddannelsen på længere tid, end den er normeret til. Kun en lille andel på 0-1 % af de optagne er fortsat indskrevet seks år efter, de påbegyndte uddannelsen.

1 ud af 8 optagne falder fra uden at starte på en ny, videregående uddannelse

På tværs af de tre sektorer falder 12 % af dem, der blev optaget i 2013, fra uden at påbegynde en ny, videregående uddannelse inden for seks år. Dvs., at omkring 1 ud af 8 studerende, der bliver optaget på en videregående uddannelse, falder ud af det videregående uddannelsessystem.[4] Der er dog markante forskelle mellem sektorerne. På erhvervsakademiuddannelserne er næsten hver femte (18 %) studerende faldet fra deres uddannelse uden at påbegynde en ny, mens det på universitetsuddannelserne kun gælder 1 ud af 10 (9 %).

2 ud af 3 frafaldne starter ny uddannelse inden for tre år

Ud af de i alt ca. 15.500 studerende, som faldt fra i løbet af deres første eller andet studieår, er halvdelen (52 %) startet på en ny uddannelse umiddelbart efter, de er faldet fra. Næsten 2 ud af 3 (64 %) af de frafaldne er startet igen inden for tre år. Igen er der store sektorforskelle: Næsten 8 ud af 10 (78 %) af de frafaldne på universitetsuddannelserne er startet på en ny, videregående uddannelse inden for tre år. De tilsvarende andele på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er

3 Se fx *Hver fjerde studerende på de videregående uddannelser falder fra* (Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2017). Lokaliseret 23. marts 2021 på: https://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2017/filer/analysenotat-frafald-pa-de-videregaende-uddannelser.pdf).

4 Bemærk, at en frafalden studerende dog godt kan være startet på en ny uddannelse efter 2019.

hhv. 44 % og 56 %. En mulig forklaring på forskellene kan være, at unge, der starter på en universitetsuddannelse, generelt udgør en fagligt stærk gruppe, som har større tilbøjelighed til at påbegynde en ny uddannelse. Derudover kan det ikke udelukkes, at en større andel af dem, der falder fra en professionsbacheloruddannelse eller erhvervsakademiuddannelse, påbegynder en erhvervsuddannelse i stedet.

Halvdelen af studieskifterne skifter sektor

Knap halvdelen af de studerende, der falder fra og starter på en ny uddannelse igen, skifter til en uddannelse i en anden sektor (hvor sektorer forstås som universitetsbacheloruddannelser, professionsbacheloruddannelser eller erhvervsakademiuddannelser). Det kan fx være studerende, der falder fra medicinuddannelsen og i stedet starter på sygeplejerskeuddannelsen. Forskellene på tværs af sektorerne er relativt beskedne, hvor erhvervsakademistuderende er mest tilbøjelig til at starte inden for en ny sektor (53 %), mens professionsbachelorstuderende i den anden ende af spektret er mindst tilbøjelige til at skifte sektor (42 %).

Studieskiftere, som skifter til anden uddannelse, bliver ofte i samme by

Rapporten viser, at de fleste studieskiftere, som skifter til en anden uddannelse, fortsætter med at studere i den by, de i forvejen studerede i. Det gælder for studerende i næsten alle byer og dækker over uddannelsesskift i alle tre sektorer, hvor der ikke skelnes mellem studieskift inden for eller mellem sektorerne. Det kan fx være et skift fra filosofi på universitetet til læreruddannelsen på en professionshøjskole, men det kan også være studieskift inden for samme sektor. Der er variation i, hvor udtalt denne tendens er til at søge i samme by. I København gælder det fx, at næsten 3 ud af 4 frafalde studerende (73 %) fortsætter på en ny uddannelse i København, mens det modsat kun gælder hver anden (51 %) af dem, der falder fra uddannelser uden for byerne.

Studieskift til samme uddannelse er enten skift til København eller uden for de store byer

Endelig viser rapporten, at en gruppe af studerende starter på samme uddannelse, men skifter til en anden by. Her er uddannelser i København og uddannelserne uden for de øvrige store uddannelsesbyer (Aarhus, Odense og Aalborg) de mest populære. Dette afspejler altså to forskellige tendenser: at nogle søger mod udbud i hovedstaden, mens andre søger væk fra de store byer, når de skifter til samme uddannelse et andet sted. Det kan fx være studerende på medicinstudiet i Odense, der skifter til medicinstudiet i København, eller studerende på læreruddannelsen i København, der skifter til læreruddannelsen i Vordingborg.

Perspektivering

Sammenholdt med tidligere analyser bekræfter resultatenerne, at frafaldet på de videregående uddannelser ligger på et ganske stabilt (højt) niveau. Når man forholder sig til omkostningerne, er det dog væsentligt at være opmærksom på den store andel, der starter på en anden videregående uddannelse. For selvom taxameterudgifter og udgifter til SU er høje, er der stor forskel på, hvilke omkostninger et frafald ender med at have, afhængigt af om den frafaldne falder ud af det videregående uddannelsessystem eller ej. Det forstærkes også af, at det er obligatorisk for studerende, der starter på en ny uddannelse, at få merit for relevante fag på den tidligere uddannelse.

I et lidt længere perspektiv relaterer omkostningerne sig dog især til de unges karriere på arbejdsmarkedet. Her har en tidligere analyse foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) vist, at unge,

der ikke færdiggør en videregående uddannelse, har markant højere risiko for at modtage offentlig forsørgelse sammenlignet med unge, som gennemfører.[5]

Knapt halvdelen af studieskifterne skifter til en uddannelse i en anden sektor, dvs. fx fra en universitetsuddannelse til en professionsbacheloruddannelse. Det kan tyde på, at studieskift for mange handler om at finde frem til hvilken type videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse), der passer til dem. Dette kan være en relevant information for arbejdet med at vejlede de unge i deres uddannelsesvalg, om end det er vanskeligt at afgøre, hvor mange af disse, som kunne have opnået en større afklaring uden først at gøre sig erfaringer med at gå på en konkret uddannelse.

Overordnet peger analyserne på, at der er stor fleksibilitet i det videregående uddannelsessystem i Danmark. Dette ses for det første i, at et flertal af dem, der falder fra (knap 2 ud 3) starter på en ny uddannelse inden for tre år. For det andet skifter mange studieskiftere både mellem forskellige uddannelsessektorer og mellem udbud, der ligger i store og små byer forskellige steder i landet. Resultaterne bekræfter tendensen til, at unge søger mod stor byer, især København, for at få en uddannelse. Men de peger også på, at der er en ikke ubetydelig gruppe af frafaldne studerende, som finder det attraktivt at studere uden for de store uddannelsesbyer.

Om datagrundlaget

Rapporten er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik og omfatter alle studerende, som påbegyndte en videregående uddannelse i august eller september 2013.

5 Se *Mindsker uddannelse sandsynligheden for at modtage offentlig forsørgelse?* (EVA. (2019). Lokaliseret 23. marts 2021 på: https://www.eva.dk/sites/eva/files/2019-06/Mindsker%20uddannelse%20sandsynligheden%20for%20at%20modtage%20offentlig%20fors%C3%B8rgelse_01.pdf).

2 Indledning

Denne rapport handler om frafald og studieskift på de videregående uddannelser. Mens det overordnede omfang af frafaldet på de videregående uddannelser er relativt stabilt og velbeskrevet, er det ikke i samme grad velbeskrevet hvor mange af dem, der falder fra, som starter på en ny uddannelse, hvornår de gør det, og hvilke uddannelsesskift de foretager. Derfor bidrager denne rapport med en gennemgang af, hvornår de studerende falder fra, hvor mange der starter på en anden uddannelse, og hvor lang tid efter frafaldet de starter på ny uddannelse. Derudover beskriver vi også, hvilke uddannelsesskift de foretager – om de skifter sektor, område eller uddannelse, og om de flytter til en anden by i forbindelse med deres studieskift.

Analysen fokuserer på de tre største sektorer: universitetsuddannelser, professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser, og beskriver i det meste af rapporten både det samlede billede for de videregående uddannelser samt forskelle mellem disse sektorer[6].

2.1 Datagrundlag

Datagrundlaget er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik gældende til og med september 2019 (kotre19). Populationen består af studerende, som påbegyndte en videregående uddannelse i august eller september 2013, og som fortsat var indskrevet på uddannelsen pr. 1 oktober samme år. Tidligere eller efterfølgende påbegyndte uddannelsesforløb, som indgår i analysen, medtages også kun, hvis de er sket inden for de ordinære sommer- eller vinteroptag, dvs. med påbegyndelse i henholdsvis august/september eller januar/februar.

2.2 Projektets organisering

Rapporten er udarbejdet af chefkonsulent Bjarke Tarpgaard Hartkopf (projektleder), seniorkonsulent Mathias Tolstrup Nielsen Wester og juniorkonsulent Frederik Skovlund Kilpinen.

6 Sektor forstås altså i denne sammenhæng som uddannelsestype, dvs. enten universitetsuddannelse, professionsbacheloruddannelse eller erhvervsakademiuddannelse. Der skelnes til gengæld ikke mellem hvilken institutionstype, uddannelsen er udbudt på.

3 Hvor mange gennemfører, og hvor mange stopper?

Dette kapitel giver et overblik over hvor stor en andel blandt studerende, der påbegyndte en videregående uddannelse i 2013, som er faldet fra eller har gennemført deres uddannelse. Vi ser også på, hvornår de studerende falder fra. Vi kigger på de tre store uddannelsessektorer: universitetsbacheloruddannelser (herefter universitetsuddannelser), professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser.

3.1 Hver tredje studerende falder fra

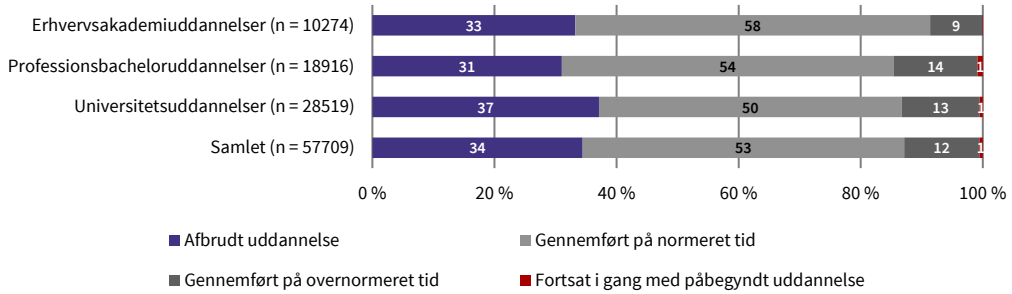
Figur 3.1 viser, at hver tredje studerende (34 %) er faldet fra deres uddannelse seks år efter påbegyndelse af uddannelsen. Figuren viser uddannelsesforløb for alle studerende, der påbegyndte en videregående uddannelse i 2013, inddelt efter studerende, der har afbrudt, gennemført eller som fortsat er i gang med uddannelsesforløbet pr. 1. oktober 2019. Andelen, der falder fra, er størst for studerende på universitetsuddannelser (37 %) og mindst for studerende på professionsbacheloruddannelser (31 %).

3.2 53 % gennemfører på normeret tid

Det fremgår også af figuren, at lidt over halvdelen af de studerende (53 %) gennemfører deres uddannelse på normeret tid. Den største forskel findes mellem erhvervsakademi- og universitetsuddannelserne. På erhvervsakademieuddannelserne gennemfører 58 % af de studerende uddannelserne på normeret tid, hvorimod det tilsvarende gælder 50 % af de universitetsstuderende.

FIGUR 3.1

Frafald og gennemførsel for studerende påbegyndt i 2013

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: 2013-populationen gælder studerende, der er begyndt på en videregående uddannelse i august eller september 2013, og som er aktive pr. 1 oktober samme år. For præcise definitioner af de forskellige kategorier for studiestatus, se tabel A.1 i appendiks. Bemærk at kategorierne "Fortsat i gang med påbegyndt uddannelse" og "Gennemført på overnormeret tid" ikke er helt sammenlignelige på tværs af sektorniveau. Det skyldes, at uddannelsernes længde er forskellig i de tre sektorer, hvor studerende på de toårige erhvervsakademiuddannelser har samme tid til at gennemføre et kortere uddannelsesforløb sammenlignet med studerende på de treårige universitetsbachelor- eller fx fireårige professionsbacheloruddannelser.

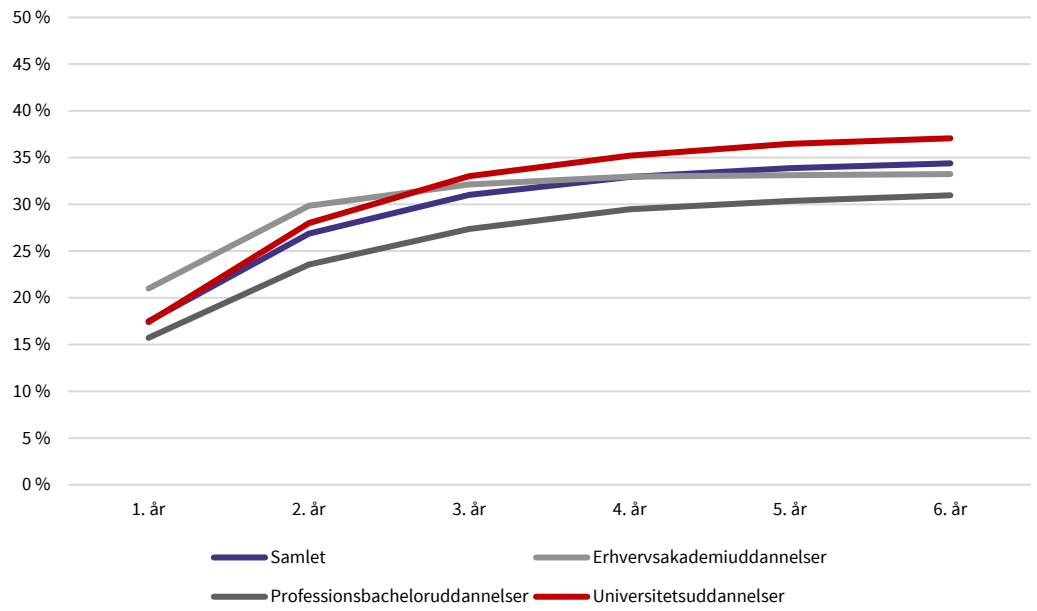
3.3 Størstedelen af frafaldet sker i løbet af de første to år

Figur 3.2 illustrerer andelen af studerende fra 2013-årgangen, som falder fra i løbet af en periode på seks år. Det vil sige, at vi ser på andelen af studerende, der afbryder deres uddannelsesforløb i op til seks år efter studiestart blandt studerende, der påbegyndte et uddannelsesforløb i 2013. Analysen viser, at frafaldet er størst det første år på uddannelserne (18 %), hvorefter stadig færre studerende falder fra de efterfølgende år. Efter seks år er lidt over en tredjedel faldet fra (34 %), hvilket også fremgår af figur 3.1.

Kigger vi på andelen, der falder fra i løbet af de to første år, er 27 % samlet set faldet fra. I denne periode er frafaldet størst på erhvervsakademiuddannelserne. Efter tre år er andelen, der er faldet fra, dog større på universitetsuddannelserne, hvilket delvist kan forklares med, at en universitetsbachelor er treårig, mens erhvervsakademiuddannelse kun er toårig. Professionsbacheloruddannelserne har den laveste frafaldsandel i hele perioden.

FIGUR 3.2

Andel, der er faldet fra uddannelsen 1-6 år efter påbegyndelse

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 57.709. Figuren viser data for 2013-populationen, som omfatter studerende, der er begyndt på en videregående uddannelse i august eller september 2013, og som er aktive pr. 1 oktober samme år. For præcise definitioner af studiestatus, se tabel A.1 i appendiks. Året for frafald er defineret af, hvorvidt man stopper i det pågældende studieår. Det vil sige, at en studerende er faldet fra i løbet af første år, hvis vedkommende er stoppet (uden at gennemføre uddannelsen) inden august 2014.

4 Studieskift og frafald

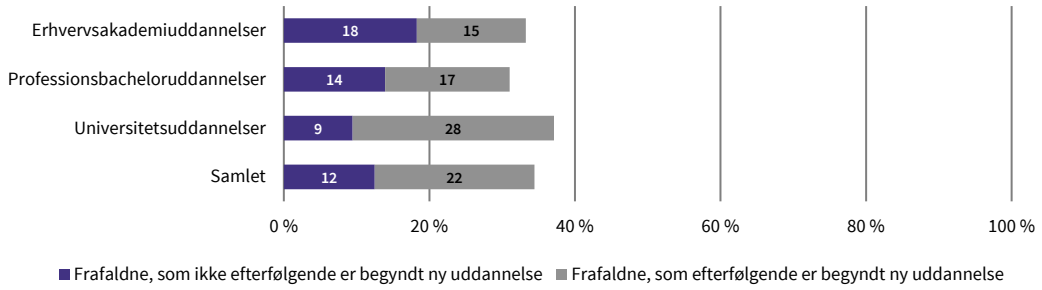
I dette kapitel ser vi nærmere på de studerende, der er faldet fra det uddannelsesforløb, som de påbegyndte i 2013. Vi ser på andelen, som er startet på anden uddannelse, og hvornår de er startet.

4.1 1 ud af 8 optagne falder fra uden at starte på en ny, videregående uddannelse

Figur 4.1 viser hvor mange studerende ud af den samlede population, som er faldet fra deres videregående uddannelse og efterfølgende ikke er begyndt igen seks år efter studiestart. På tværs af de tre sektorer er 12 % af dem, der blev optaget i 2013, faldet fra deres uddannelse uden at påbegynde en ny, videregående uddannelse. Det vil sige, at omkring 1 ud af 8 studerende, der bliver optaget på en videregående uddannelse, falder ud af det videregående uddannelsessystem igen.[7] Figuren viser også, at der er markante forskelle mellem sektorerne. På erhvervsakademiuddannelserne er næsten hver femte (18 %) studerende faldet fra deres uddannelse uden at påbegynde en ny, mens det for universitetsstuderende kun gælder 1 ud af 10 (9 %).

FIGUR 4.1

Frafaldne studerende, der ikke er startet på anden uddannelse seks år efter studiestart i 2013

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 57.709. For præcis definition af studiestatus, se tabel A.1 i appendiks. En studerende betragtes som værende faldet endeligt fra, hvis vedkommende i 2019 ikke har påbegyndt en ny uddannelse efter at være frafaldet 2013-uddannelsen.

7 Bemærk, at en frafalden studerende dog godt kan være startet på en ny uddannelse efter 2019.

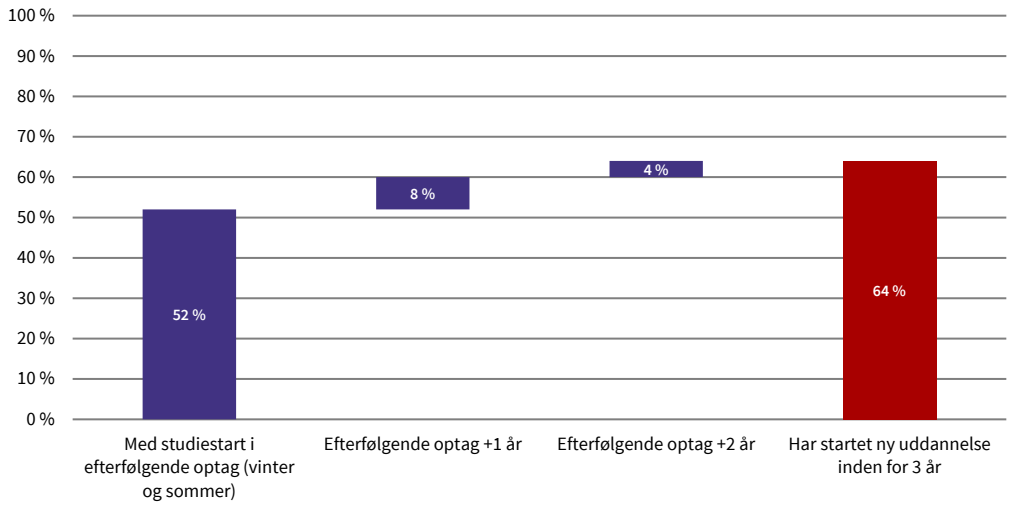
4.2 2 ud af 3 frafaldne starter ny uddannelse inden for tre år

Ud af de i alt ca. 15.500 studerende, som faldt fra i løbet af deres første eller andet studieår, startede lidt over halvdelen (52 %) et nyt uddannelsesforløb i forbindelse med det efterfølgende optag (vinter og sommer inkluderet), jf. figur 4.2.[8] Hvis man inkluderer frafaldne studerende, som begynder et nyt uddannelsesforløb et eller to år senere, viser analysen, at næsten to ud af tre (64 %) af de frafaldne studerende begynder på en ny videregående uddannelse igen inden for tre år.

Langt de fleste studerende, som stopper på deres uddannelse, starter altså på en anden videregående uddannelser et af de efterfølgende år, og halvdelen starter umiddelbart efter de er faldet fra.

FIGUR 4.2

Starter de frafaldne ny uddannelse og hvornår?

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 15.506. For præcise definitioner af de forskellige tidskategorier, se tabel A.2 i appendiks.

8 Dette dækker både over vinteroptag, der evt. kan ligge umiddelbart efter frafaldet sker, det efterfølgende sommeroptag samt det efterfølgende vinteroptag. Dermed dækker kategorien "Med studiestart i forestående optag (vinter og sommer)" over et større tidsinterval end de andre kategorier.

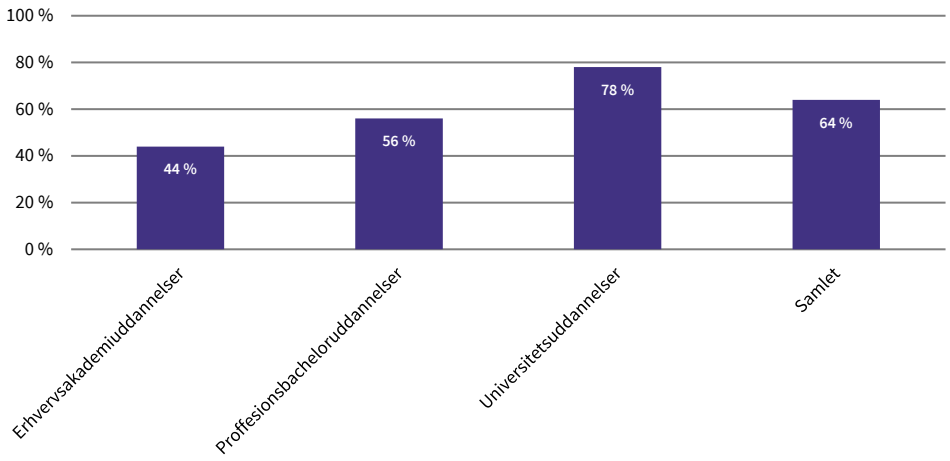
4.3 8 ud af 10, der falder fra en universitetsuddannelse, påbegynder anden uddannelse inden for tre år

Figur 4.3 viser ligesom den foregående figur andelen af frafaldne studerende fra 2013-årgangen, som efterfølgende begynder en ny uddannelse, blot fordelt på sektor. Figuren afslører, at der er markante forskelle på tværs af sektorerne. Næsten 8 ud af 10 (78 %) af de frafaldne studerende fra universitetsuddannelserne er startet på en ny, videregående uddannelse inden for tre år. Sammenlignet med de studerende på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser er de tilsvarende andele hhv. 44 % og 56 %.

Studerende, der falder fra universitetsuddannelser, har altså, sammenlignet med studerende, der falder fra i de andre sektorer, betydeligt lavere risiko for at falde ud af det videregående uddannelsessystem, når de falder fra.

FIGUR 4.3

Starter de frafaldne på ny uddannelse inden for tre år (fordelt på sektor)?

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 15.506. For definitioner af kategorier der ligger til grund for figuren, se tabel A.2 i appendiks. Der er kun anvendt data fra de studerendes første studieskift.

5 Hvilke uddannelsesskift foretager de studerende?

I dette kapitel undersøger vi, hvilke uddannelsesskift de studerende foretager. Vi kigger først på andele af studieskiftene, der er henholdsvis sektor-, uddannelses- eller institutionsskifte. Dernæst zoomer vi ind på studerende, der skifter til en ny uddannelse – hvilke byer flytter de fra og til? Endelig ser vi på tilsvarende flyttemønstre for unge, der skifter til samme uddannelse.

5.1 Halvdelen af studieskifterne skifter uddannelsessektor

Figur 5.1 viser hvilke studieskift, som de frafaldne studerende har foretaget. Generelt set er det mest populære skift til en anden uddannelsessektor, hvilket gælder lidt under halvdelen af de studerende. Det kan fx være studerende, der falder fra medicinuddannelsen på et universitet og i stedet starter på sygeplejerskeuddannelsen på en professionshøjskole.

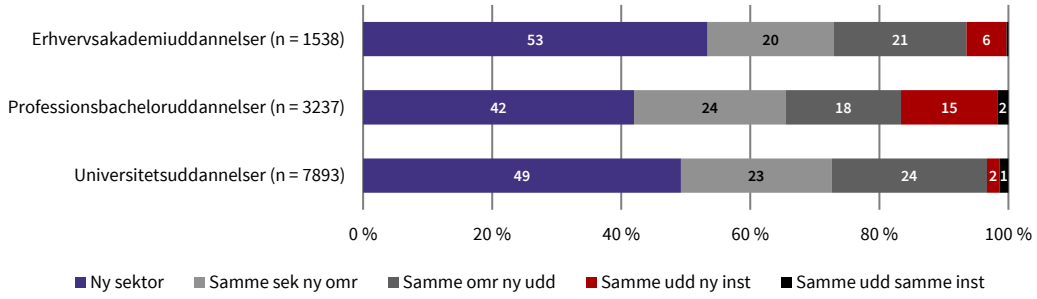
Forskellene på tværs af sektorerne er relativt beskedne. Erhvervsakademistuderende er mest tilbøjelig til at starte inden for en ny sektor (53 %), mens professionsbachelorstuderende i den anden ende af spektret er mindst tilbøjelige til at skifte sektor (42 %). Det er blandt de professionsbachelorstuderende, at den største andel skifter til et andet hovedområde inden for samme sektor. Det kan fx være en studerende, der falder fra læreruddannelsen (det pædagogiske område) for i stedet at starte på uddannelsen til fysioterapeut (det sundhedsfaglige område).

Til gengæld er det mest almindelige at skifte til en ny uddannelse inden for samme hovedområde på universiteterne. Det kunne fx være en studerende, der skifter fra økonomi til statskundskab, der begge hører ind under det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Bemærk her, at der er tale om alle studerende, som er faldet fra den uddannelse, de påbegyndte i 2013, og som efterfølgende er påbegyndt en ny, videregående uddannelse i perioden fra 2013-2019.

FIGUR 5.1

Former for uddannelsesskift

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 12.668. Tallene dækker kun over de frafaldne studerende fra årgang 2013s første uddannelsesskifte frem til 2019.

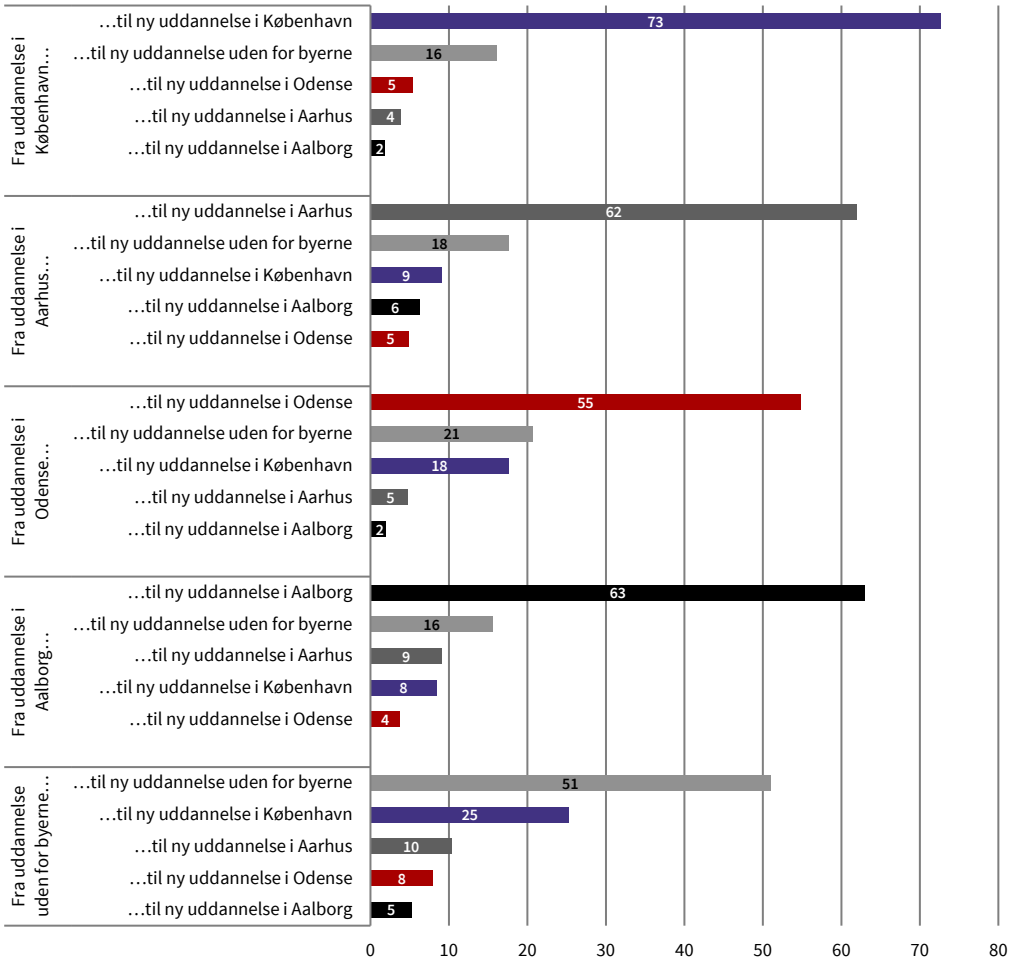
5.2 Studieskiftere, som skifter til anden uddannelse, bliver ofte i samme by

Figur 5.2 viser, i hvilken by de frafaldne studerende påbegynder ny uddannelse. Generelt set kan vi af figuren udlede, at de fleste studerende fortsætter med at studere i samme by, som deres gamle uddannelsessted er placeret i. For studerende i alle byer gælder det således, at størstedelen påbegynder en ny uddannelse i samme by som deres gamle. Dette dækker over uddannelsesskift i alle tre sektorer og kan fx være skift fra filosofi på universitetet til læreruddannelsen på en professionshøjskole, men det kan også være studieskift inden for samme sektor.

Der er dog variation i, hvor udtalt denne tendens til at søge i samme by er. I København gælder det fx, at næste tre ud af fire frafalde studerende (73 %) fortsætter på en ny uddannelse i samme by, mens det modsat kun gælder hver anden (51 %) af de studerende uden for byerne.

FIGUR 5.2

Ny uddannelse i hvilken by

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: N = 12.667. Kategorierne er dannet på baggrund af hvilken kommune, uddannelsesinstitutionerne ligger i. Uddannelser i København inkluderer også uddannelser på Frederiksberg samt Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Cphbusiness Lyngby, som ellers ligger i Lyngby-Taarbæk Kommune. Tallene dækker kun over de frafaldne studerende fra årgang 2013s første uddannelsesskifte frem til 2019.

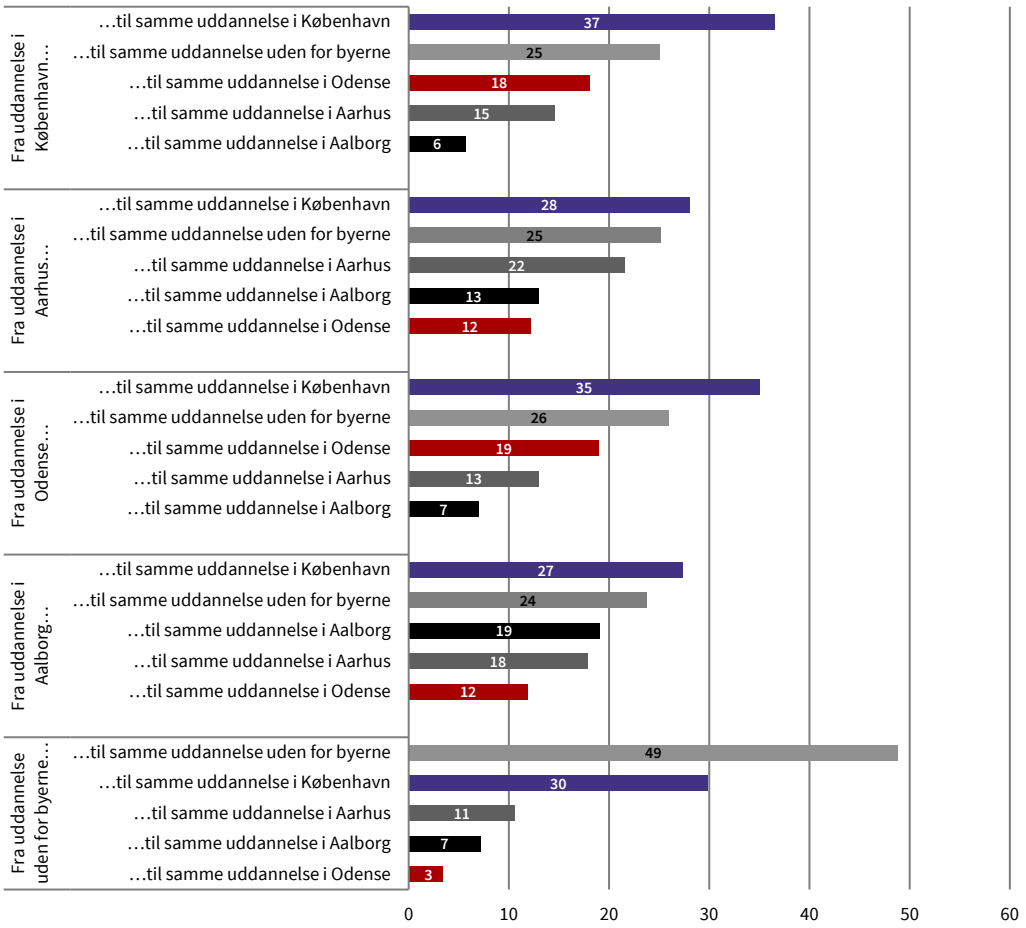
5.3 Studieskiftere, som skifter til samme uddannelse, søger enten mod København eller uden for de store byer

Figur 5.3 viser de geografiske bevægelser for frafaldne studerende, som begynder på den samme uddannelse igen. Generelt kan vi se, at uddannelser i København og uden for storbyerne er populære, når de studerende skal begynde den samme uddannelse på ny. Dette afspejler altså to forskellige tendenser: at nogle søger mod udbud i hovedstaden, mens andre søger væk fra de store byer, når de skifter til et andet udbud af samme uddannelse. Det kan fx være studerende på medicinstudiet i Odense, der skifter til medicinstudiet i København, eller i et andet tilfælde studerende på læreruddannelsen i København, der skifter til læreruddannelsen i Vordingborg.

I den anden ende viser tallene, at Aalborg og Odense i de fleste tilfælde er mindre populære, når de studerende skal starte på samme uddannelse, som de er frafaldet.

FIGUR 5.3

Samme uddannelse i hvilken by

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut på baggrund af data fra Danmarks Statistik, 2021.
Note: n = 898. Kategorierne er dannet på baggrund af hvilken kommune, uddannelsesinstitutionerne ligger i. Uddannelser i København inkluderer også uddannelser på Frederiksberg samt Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Cphbusiness Lyngby, som ellers ligger i Lyngby-Taarbæk Kommune. Tallene dækker kun over de studerende fra årgang 2013s første uddannelsesskifte frem til 2019.

Appendiks A – Metodiske definitioner

TABEL A.1

Definitioner af studiestatus

Afbrudt uddannelse	Studerende, der har afbrudt den uddannelse, de påbegyndte i 2013.
Gennemført på normeret tid	Studerende, der har gennemført uddannelsen på 2 (erhvervsakademiuddannelser), 3 (universitetsbachelorstuderende) eller 3,5 år (professionsbachelorstuderende). Der er taget højde for afvigende længde af uddannelsen på datamatiker, laborant-, tandplejer- og folkeskolelæreruddannelsen – andre uddannelser med divergerende længde er fjernet).
Gennemført på overnormeret tid	Studerende, der har gennemført den påbegyndte uddannelse inden 1. oktober 2019, men har brugt mere end den normerede studietid.
Fortsat i gang med påbegyndt uddannelse	Studerende, der pr. 1 oktober 2019 fortsat var indskrevet på den uddannelse, de påbegyndte i 2013.

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.

TABEL A.2

Tidsperioder og definitioner i figur 4.2

	Perioder (førsteårsfrafaldne)	Perioder (andetårsfrafaldne)
Med studiestart i efterfølgende optag (vinter og sommer)	Sommer 2013 - vinter 2015	Sommer 2014 - vinter 2016
Efterfølgende optag + 1 år	Sommer 2015 - vinter 2016	Sommer 2016 - vinter 2017
Efterfølgende optag + 2 år	Sommer 2016 - vinter 2017	Sommer 2017 - vinter 2018

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2021.
Note: Sommeroptaget inkluderer august og september, mens vinteroptaget inkluderer januar og februar. "Med studiestart i efterfølgende optag (vinter og sommer)" indebærer, at en studerende er blevet optaget samme vinter, det følgende sommeroptag eller vinter næste år. Det vil sige, at en studerende, som falder fra sin uddannelse i efteråret 2013 og starter på en ny uddannelse i vinteren 2015, indgår i denne kategori. "Efterfølgende optag + 1 år" omfatter en tilsvarende studerende, der starter på en ny uddannelse i sommeroptaget 2015 eller vinteroptaget 2016 og så fremdeles. Det er kun studerende med studiestart i august/september (sommer) eller januar/februar (vinter), som har været indskrevet på den nye uddannelse i oktober eller marts for hhv. sommer- og vinteroptaget, der inkluderes. Studerende, der er startet uden for de konventionelle optag, det vil sige fra marts til juli eller fra oktober til december, er heller ikke inkluderet. Derudover indgår kun data vedrørende de studerendes første studieskift.

Fravalg og studieskift på de videregående uddannelser

© 2021 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

Foto: Thure Andersen

ISBN (www) 978-87-7182-514-5

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk